

نظریه شماره: ۱۴۸/۵/۷-۶/۸/۱۳۸۶

اگر به تشخیص دادگاه بیم تجری مرتکب جرم احراز گردد که موجب اخلال در نظم جامعه یا خوف باشد (مانند چاقو کشی) صدور حکم به حبس تعزیری وفق تبصره قانونی مزبور بلامانع است. در خصوص ماده (۱) مواد الحاقیه به قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۲ مهرماه سال ۱۳۱۲ با اصلاحات بعدی، اگر چه دادگاه را در حدود صلاحیت خود مکلف به رسیدگی و صدور حکم به همان جرم‌هایی می‌کند که در کیفرخواست قید شده و خارج از آن حق رسیدگی ندارد ولی این بدان معنی نیست که دادگاه نمی‌تواند براساس تشخیص و تطبیق جرم با مجازات که خود تشخیص می‌دهد از رسیدگی خودداری کند لذا با عنوان جرم و تفهیم آن و پس از اخذ دفاعیات متهم حکم مقتضی را صادر نماید.

نظریه شماره: ۴۸/۵/۷-۶/۸/۱۳۸۶

با توجه به متن قانون مبارزه با مواد مخدر ماده (۳۲) آرای صادره در مورد قرار عدم صلاحیت قطعی و لازم‌الاجراست مگر در مواردی که دادستان کل کشور یا رئیس دیوان عالی کشور نسبت به قرار صادره تجدیدنظر نمایند که در صورت اخیر براساس نظر مقامات مذکور اقدام خواهد شد.

نظریه شماره: ۸۳۲۰/۷-۱۲/۱۲-۱۳۸۶

اولاً چون مواد (۳) و (۴) و (۵) قانون مجازات جرایم نیروهای مسلح مصوب ۱۳۸۲ در خصوص نحوه تخفیف مجازات‌ها تعیین تکلیف نموده است و قسمت اخیر ماده (۲) قانون مرقوم نیز تصریح دارد به این که، «... در مواردی که مجازات جرمی در این قانون ذکر شده... اعمال تخفیف و تبدیل نیز به موجب همین قانون خواهد بود...»، استناد به مقررات کلی و ماده (۲۲) قانون مجازات اسلامی جز از لحاظ احراز کیفیات و جهات مخفیه موردی ندارد. ثانیاً با توجه به اطلاق مواد (۵) و (۴) و (۳) قانون مجازات جرایم نیروهای مسلح مصوب ۱۳۸۲ تخفیف یک مجازات از دو مجازات بلااشکال است، النهایه در مقام تخفیف باید در نظر داشت که مجازات تعیین شده پس از تخفیف برای متهم مناسب‌تر و اخف باشد و تعدد مجازات‌ها مانع تخفیف نیست.

نظریه شماره: ۶۰۶/۷-۱۰/۲/۱۳۸۷

میزان محکومیت تعیین شده در حکم، ملاک استفاده از آزادی مشروط است نه مدت محکومیتی که با توجه به عفو مقام رهبری قابل اجرا، گردیده باشد.

نظریه شماره: ۱۲۰۷/۷-۱۲/۲/۱۳۸۷

با عنایت به ماده (۳۰۸) قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور کیفری و خصوصاً ماده (۲۲۹) اصلاحی ۱۳۷۷ قانون مجازات اسلامی، که به موجب آن تمام قانون مجازات عمومی و اصلاحات و الحاقات آن منسوخ است تقسیم جرایم به خلاف و جنبه و جنایت منتفی است و منظور از جنبه که در ماده (۶) قانون اصلاح پاره‌ای از قوانین دادگستری آمده است جرایمی است که حداکثر مجازات آن‌ها تا سه سال حبس باشد و شامل جرایمی که مجازات بیشتری دارند، نمی‌باشند. بنابراین جرایمی که حداکثر مجازات آن‌ها تا سه سال حبس باشد مشمول مقررات ماده (۲۲) قانون اصلاح پاره‌ای از قوانین دادگستری که به قوت خود باقی است بوده و دادستان می‌تواند وفق مقررات قانونی اقدام نماید.

نظریه شماره: ۳۶۲/۷-۱۱/۲/۱۳۸۷

در جرایم مواد مخدر، مقررات آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور کیفری من جمله ماده (۲۷۷) این قانون قابل اجرا نیست و فقط بر طبق مقررات قانون اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر مصوب ۱۳۷۶ مجمع تشخیص مصلحت نظام و آیین‌نامه این قانون عمل می‌شود لذا در صورت وجود و احراز جهات مخفیه به استناد ماده (۳۸) قانون مذکور فقط در زمان صدور حکم می‌توان مجازات را تخفیف داد نه بعد از آن و تنها تبصره ذیل ماده مذکور، اعمال تخفیف را پس از صدور حکم در موارد خاص تجویز نموده است.

نظریه شماره: ۲۰۹/۷-۱۱/۲/۱۳۸۷

با توجه به مواد مندرج در فصل اول از باب اول کتاب سوم قانون مجازات اسلامی خصوصاً اطلاق مواد (۲۰۵)، (۲۰۷) و (۲۰۹) این قانون، دختر مقتوله که به سن بلوغ شرعی رسیده حق تقاضای قصاص پدر خود را به جهت قتل عمد مادرش دارد، النهایه با توجه به قسمت اخیر ماده (۲۰۹) و نیز مقررات مندرج در مواد (۲۶۴) و (۲۵۸) قانون مجازات اسلامی، قصاص قاتل موکول به پرداخت فاضل دیه و نیز دیه سهم عفو کنندگان به قاتل می‌باشد.

نظریه شماره: ۸۱۵/۷-۱۱/۲/۱۳۸۷

چنان چه ابلاغ باز خرید ایام خدمت کارمندی صادر شود و در رابطه با جرمی که قبلاً مرتکب شده، محکوم به انفصال دایم از خدمات دولتی شود حکم محکومیت مزبور باید در مورد وی اجر شود و صدور حکم باز خریدی، تأثیری در قضیه ندارد و نمی‌تواند مانع اجرای حکم انفصال دایم از خدمات دولتی شود. ضمناً استرداد کسور بازنشستگی مستخدمینی که حکم قطعی انفصال دایم از خدمات دولتی درباره آنان صادر شده است، منع قانونی ندارد.